

Viridis
Onderzoeksbureau
voor natuur en landschap

Oktober 2019

Voortoets Wet natuurbescherming Kadeverbetering Veilige Meije

In opdracht van: Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden
Projectnummer: 2019-083

© 2019 Ecologisch Adviesbureau Viridis bv, Culemborg

Ecologisch Adviesbureau Viridis bv
Beesdseweg 3-18
4104 AW Culemborg
T 0345 753 275
E info@bureau-iridis.nl
W www.bureau-iridis.nl
KvK 110 557 87
Btwnr NL 820598215B01
IBAN NL46 TRIO 0198 4486 00

Tekst: E. (Ewoud) van der Ploeg
Veldonderzoek: E. (Ewoud) van der Ploeg
Foto's: E. (Ewoud) van der Ploeg

Foto voorblad: Oever van de Meije, noordoostelijk van het perceel aan de Meije 181

Projectnummer: 2019-083
Wijze van citeren: Van der Ploeg, E, 2019. Voortoets Wet natuur-
bescherming, Kadaverbetering Veilige Meije.
Ecologisch Adviesbureau Viridis, Culemborg,
PRNR-2019-083.

In opdracht van: Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden
Contactpersoon: H. (Hans) Verkerk

Datum: 6 oktober 2019
Status: Concept
Ondertekening: W.A. (Wiegert) Steen

Dit rapport is vervaardigd op verzoek van de opdrachtgever zoals hierboven aangegeven en is zijn eigendom. Niets uit deze rapportage mag worden vermenigvuldigd of openbaar gemaakt worden door middel van scanning, druk, internet, fotokopie of andere wijze zonder schriftelijke toestemming van de opdrachtgever en Ecologisch Adviesbureau Viridis bv, noch mag het zonder deze toestemming voor een ander doel gebruikt worden dan waarvoor het vervaardigd is.

Ecologisch Adviesbureau Viridis is niet aansprakelijk voor vervolgschade, alsmede schade die voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van de werkzaamheden, kaartmateriaal (Basis Registratie Topografie Kadaster 2018, tenzij anders wordt vermeld) inclusief getoonde begrenzingen of andere gegevens verkregen van Ecologisch Adviesbureau Viridis. De opdrachtgever vrijwaart Ecologisch Adviesbureau Viridis voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

Omdat ecologisch onderzoek een momentopname is, kan de aanwezigheid van beschermde soorten soms niet worden uitgesloten of bevestigd. Daarnaast is de natuurwetgeving aan verandering en jurisprudentie onderhevig. Ecologisch Adviesbureau Viridis is mede om die redenen lid van het Netwerk Groene Bureaus, brancheorganisatie voor kwaliteitsbevordering en belangenbehartiging van ecologische adviesbureaus. Hierdoor zijn wij zo goed mogelijk op de hoogte van de nieuwste ontwikkeling op het gebied van ecologie en wetgeving. Door de inzet van conform de wet ter zake kundige ecologen, waarborgen wij onze onderzoekskwaliteit. Wij zijn echter niet aansprakelijk voor de gevolgen van onverwacht verschijnende of verdwijnende flora of fauna, noch voor de gevolgen van veranderende wetgeving of jurisprudentie.

E. (Ewoud) van der Ploeg

Voortoets Wet natuurbescherming Kadeverbetering Veilige Meije

In opdracht van: Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden

Inhoud

Samenvatting	1	5 Voortoets Natura2000	8
1 Inleiding	2	5.1 Instandhoudingsdoelstellingen	8
1.1 Aanleiding en context	2	5.2 Ligging t.o.v. Natura 2000-gebieden	8
1.2 Onderzoeksvragen	2	5.3 Nieuwkoopse Plassen & De Haeck	9
1.3 Leeswijzer	2	5.4 Habitattypen en -soorten	9
2 Plangebied en werkzaamheden	3	5.5 Effectbeoordeling	9
2.1 Beschrijving van het plangebied	3	5.5.1 Habitattypen	11
2.2 Beschrijving van de werkzaamheden	3	5.5.2 Habitatsoorten	12
3 Wettelijk kader en beschermde soorten	5	5.5.3 Broedvogels	16
3.1 Natura 2000-gebieden	5	5.5.4 Niet-broedvogels	16
3.2 Conclusie benodigd onderzoek	6	5.6 Cumulatie	17
4 Onderzoeksmethode	7	6 Beantwoording onderzoeksvragen	18
4.1 Literatuuronderzoek	7	7 Bronnen	19
4.2 Veldonderzoek	7	7.1 Literatuur	19
4.3 Voortoets Natura-2000	7	7.2 Websites	19

Samenvatting

Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden werkt momenteel aan het project Kadeverbetering Veilige Meije. Dit betreft verbetering van een regionale kering langs het water de Meije, ter plekke van de weg Meije. Het gelijknamige dorp De Meije ligt aan dit water, een zijrivier van de Oude Rijn en aan de Nieuwkoopse Plassen. Het betreft de realisatie van een herprofilering van de weg en de versterking van de kade van de Meije in het Woerdense deel van de Meije (tussen de Hazekade en de Hollandse Kade), westelijk van Woerdense Verlaat.

De voorgenomen ingrepen kunnen negatieve effecten veroorzaken op aangrenzende beschermde natuurgebieden. Mogelijk worden daarbij verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming overtreden.

Het plangebied is gelegen tegen het Natura 2000-gebied Nieuwkoopse Plassen & De Haeck. De voorgenomen ingrepen kunnen negatieve effecten op wettelijk beschermde natuurwaarden veroorzaken. Wanneer ingrepen plaatsvinden in of nabij een door de Wet natuurbescherming beschermd Natura 2000-gebied kunnen de instandhoudingsdoelstellingen van de aangewezen habitattypen en -soorten in het geding komen.

Negatieve effecten door tijdelijke toename van stikstofdepositie zijn niet geheel uit te sluiten. Negatieve effecten van de overige verstoringsfactoren zijn wel uitgesloten, vanwege de afstand van het gebied tot voor aangewezen soorten en habitats geschikt leefgebied.

Teneinde te bepalen of negatieve effecten door de tijdelijke toename van de stikstofbelasting zijn te verwachten, is de uitvoering van een stikstofberekening noodzakelijk. Voor de overige verstoringsfactoren wordt een passende beoordeling niet noodzakelijk geacht.

1 Inleiding

1.1 Aanleiding en context

Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden (hierna HDSR) werkt momenteel aan het project Kadeverbetering Veilige Meije. Dit betreft verbetering van een regionale kering langs het water De Meije, ter plekke van de weg Meije. Het gelijknamige dorp De Meije ligt aan dit water, een zijrivier van de Oude Rijn en aan de Nieuwkoopse Plassen. Het betreft de realisatie van een herprofilering van de weg en de versterking van de kade van de Meije in het Woerdense deel van de Meije (tussen de Hazekade en de Hollandse Kade), westelijk van Woerdense Verlaat.

De voorgenomen ingrepen kunnen negatieve effecten veroorzaken op aangrenzende beschermde natuurgebieden. Mogelijk worden daarbij verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming overtreden.

Het plangebied is gelegen tegen het Natura 2000-gebied Nieuwkoopse Plassen & De Haeck. De voorgenomen ingrepen kunnen negatieve effecten op wettelijk beschermde natuurwaarden veroorzaken. Wanneer ingrepen plaatsvinden in of nabij een door de Wet natuurbescherming beschermd Natura 2000-gebied kunnen de instandhoudingsdoelstellingen van de aangewezen habitattypen en -soorten in het geding komen.

In dit kader heeft HDSR aan Ecologisch Adviesbureau Viridis opdracht gegeven een onderzoek uit te voeren naar de effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van de aangewezen habitattypen en -soorten middels een wettelijk verplichte voortoets.

1.2 Onderzoeksvragen

Om goed voorbereid te zijn op een eventueel noodzakelijke vergunningsaanvraag van de Wet natuurbescherming geeft de Voortoets Wet natuurbescherming antwoord op de volgende onderzoeksvragen:

- Zijn er negatieve effecten op plaatselijk aan gewezen habitatsoorten en -typen te verwachten?
- Ondervinden de aangewezen instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebied Oostelijke Vechtplassen negatieve effecten van de ontwikkelingen?
- Is het noodzakelijk een Verslechteringstoets of Passende Beoordeling op te stellen voor het plan?

Voorliggend rapport geeft advies met betrekking tot de mogelijkheden om de geplande ruimtelijke ontwikkeling in overeenstemming met de Wet natuurbescherming uit te voeren.

1.3 Leeswijzer

In de rapportage worden bovenstaande onderzoeksvragen beantwoord. In hoofdstuk 2 is het onderzoeksgebied en de voorgenomen werkzaamheden beschreven. In hoofdstuk 3 is het wettelijk kader met betrekking tot de Natura 2000-gebieden beschreven en zijn de instandhoudingsdoelstellingen voor het Natura 2000-gebied Nieuwkoopse Plassen & De Haeck beschreven. In hoofdstuk 4 is de onderzoeksmethode beschreven. Hoofdstuk 5 beschrijft de resultaten en effectbeoordeling. De conclusie en het advies zijn in hoofdstuk 6 beschreven. Tot slot is een overzicht van de geraadpleegde literatuur in hoofdstuk 7 opgenomen.

2 Plangebied en werkzaamheden

2.1 Beschrijving van het plangebied

Het plangebied is gelegen ten westen van de bebouwde kern van Woerdense Verlaat langs de weg De Meije. Deze weg vormt de zuidgrens van het Natura 2000-gebied Nieuwkoopse Plassen & De Haeck. Het plangebied loopt van de Hazekade aan de westzijde, tot de Oude Meije aan de oostzijde. Het midden van het water van de Meije vormt de noordgrens van het onderzoeksgebied en de zuidgrens van het plangebied ligt tien meter uit het midden van de weg De Meije.

In

en Afbeelding 2.1 t/m 2.6 is een impressie van het plangebied en de directe omgeving te zien.

2.2 Beschrijving van de werkzaamheden

De kade langs de Meije is in beheer bij het waterschap en beschermt de polder Zegveld tegen het water van de Nieuwkoopse Plassen & De Haeck. Deze kade is op verschillende plaatsen te laag en voldoet niet meer aan de veiligheidsnorm. De kade zal worden versterkt en het wegtracé zal worden aangepakt. Daardoor zullen mogelijk ook delen van bosschages worden verwijderd.

Afbeelding 2.1 | Uiterste oostzijde van het plangebied.

Afbeelding 2.2 | Oostzijde van het plangebied ter hoogte van het perceel met huisnummer 230.

Afbeelding 2.3 | Het plangebied ter hoogte van het perceel met huisnummer 264.

Afbeelding 2.4 | Het plangebied ter hoogte van het perceel met huisnummer 286.

Afbeelding 2.5 | Het plangebied ter hoogte van het perceel met huisnummer 316.

Afbeelding 2.6 | Het plangebied ter hoogte van het perceel met huisnummer 340.

3 Wettelijk kader en beschermde soorten

3.1 Natura 2000-gebieden

De wetgeving met betrekking tot Natura 2000-gebieden is vastgelegd in Hoofdstuk 2 van de Wet natuurbescherming. Natura 2000 is de overkoepelende naam voor gebieden die op Europees niveau worden beschermd vanuit de Vogel- en Habitatrichtlijn. Vanuit deze richtlijnen worden specifieke diersoorten en hun habitat beschermd om de biodiversiteit te behouden, te herstellen of uit te breiden.

Het ondernemen van projecten, plannen of activiteiten in en in de omgeving van een Natura 2000-gebied kan mogelijk leiden tot (significant) negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen. Indien het niet mogelijk is om negatieve effecten op voorhand uit te sluiten, dan is er sprake van een vergunningsplicht en moet een habitattoets uitgevoerd worden. In een habitattoets worden de projecten, plannen of activiteiten getoetst op hun invloed op de instandhoudingsdoelstellingen en/of (onder bepaalde voorwaarden) toestemming voor de uitvoering kan worden verleend. Deze toetsing kan bestaan uit drie onderdelen;

- Voortoets;
- Verslechteringstoets of Passende Beoordeling;
- ADC-toets.

Voortoets

Middels een *Voortoets* wordt onderzocht of de ingrepen (significant) negatieve effecten kunnen hebben op de instandhoudingsdoelstellingen binnen de Natura 2000-gebieden. De Voortoets bestaat uit een beschrijving van het plan of project, de te verwachten effecten binnen en buiten het Natura 2000-gebied, en een analyse of daarbij (mogelijkerwijs) sprake is van significante effecten. In deze analyse mogen mitigerende en compenserende maatregelen niet meegenomen worden. Indien niet kan worden uitgesloten dat er significante gevolgen op de instandhoudingsdoelstellingen optreden moet een Passende Beoordeling

worden opgesteld. Indien er zeker geen significant negatief effect is te verwachten dan is er geen vergunning nodig, bij het indienen van een aanvraag wordt er een besluit tot afwijzing genomen door het bevoegd gezag.

Verslechteringstoets

Indien uit de Voortoets blijkt dat er een kans is op een negatief effect, maar dat deze zeker niet significant is, dient er een *Verslechteringstoets* uitgevoerd te worden. In deze toetsing wordt er gekeken of de activiteit werkelijk een verslechtering van de natuurlijke habitats of habitats van soorten tot gevolg heeft. Het bevoegd gezag geeft aan welke gegevens verwacht worden en welke mate van gedetailleerdheid noodzakelijk is. Als uit de Verslechteringstoets blijkt dat er geen negatieve effecten optreden of dat de negatieve effecten aanvaardbaar zijn wordt de vergunning afgegeven, eventueel met voorwaarden of beperkingen. Tijdens het vaststellen van de mogelijk negatieve effecten mogen mitigerende maatregelen wél meegewogen worden in de beoordeling, compenserende maatregelen niet (Kader 3.1).

Kader 3.1 Mitigerende en compenserende maatregelen

Mitigerende maatregelen zijn maatregelen die de schadelijke gevolgen die rechtstreeks uit een plan of project voortvloeien, voorkomen of verminderen. Het doel van dergelijke maatregelen is het voorkomen van een aantasting van de natuurlijke kenmerken van een Natura 2000-gebied.

Compenserende maatregelen zijn maatregelen die de aantasting (significante effecten) op de aangewezen habitats en -soorten in een natura 2000-gebied als gevolg van een project of plan compenseren.

Bron: arrest Briels. HvJ EU 15 mei 2014, ECLI:EU:C:2014:330

Passende beoordeling

Indien uit de Voortoets blijkt dat er een kans is op een significant negatief effect, dient er een *Passende Beoordeling* uitgevoerd te worden. De Passende Beoordeling is vergelijkbaar met de Verslechteringstoets, maar is gedetailleerder en uitgebreider. Tijdens het vaststellen van de mogelijk negatieve effecten mogen mitigerende maatregelen wél meegewogen worden in de beoordeling, compenserende maatregelen niet. Indien uit deze toetsing blijkt de natuurlijke kenmerken van het gebied niet aangetast worden kan een vergunning worden verleend en kan het plan vastgesteld worden. Blijkt er echter dat er werkelijk sprake is van mogelijk significante effecten dan wordt een vergunning alleen afgegeven indien er geen Alternatieven zijn, er Dwingende redenen van groot openbaar belang zijn en er Compensatie plaatsvindt: de *ADC-toets*.

ADC-toets

Indien negatieve effecten niet uit te sluiten zijn, kan het plan alleen vastgesteld en vergund worden indien wordt voldaan aan elk van de volgende voorwaarden (art. 2.8-4)

- a. Er zijn geen Alternatieve oplossingen
- b. Het project wordt uitgevoerd onder Dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard
- c. Er worden Compenserende maatregelen getroffen om te waarborgen dat de algehele samenhang van Natura 2000 bewaard blijft

3.2 Conclusie benodigd onderzoek

Voorafgaande aan de uitvoering van de werkzaamheden is het noodzakelijk de volgende toetsingen uit te voeren:

- Voortoets Natura 2000

In onderhavig rapport worden de kaders, uitvoering, resultaten en effectbeoordeling van deze toets beschreven.

4 Onderzoeksmethode

Een Voortoets in het kader van de Wet natuurbescherming wijst uit of de ingrepen negatieve effecten hebben op instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied Nieuwkoopse Plassen & De Haeck. Hierna worden de bij de Voortoets gehanteerde onderzoeksmethoden beschreven.

4.1 Literatuuronderzoek

Voorafgaande aan het opstellen van deze Voortoets is literatuuronderzoek uitgevoerd. Daarbij is gebruik gemaakt van bekende verspreidingsgegevens van beschermde soorten uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF), verspreidingsatlassen van relevante soorten, het archief van Bureau Viridis en vrij beschikbare verspreidingsgegevens. De resultaten van het literatuuronderzoek hebben uitgewezen welke beschermde soorten in de omgeving van de onderzoekslocatie verwacht kunnen worden. Daarnaast is gebruik gemaakt van de website van het Ministerie van EL&I en de door het Ministerie opgestelde documenten met betrekking tot het Natura 2000-gebied Nieuwkoopse Plassen & De Haeck en de profielendocumenten van de relevante habitattypen en habitatoorten.

4.2 Veldonderzoek

Op 18 april 2019 heeft een veldbezoek plaatsgevonden. Tijdens het veldbezoek is het plangebied en omgeving onderzocht of voor het Natura 2000-gebied aangewezen habitattypen aanwezig zijn en hoe de geschiktheid is voor habitatoorten. Daarnaast heeft op twee plaatsen in het gebied vleermuisonderzoek plaatsgevonden op 27 juni 2019 en 12 september 2019.

4.3 Voortoets Natura-2000

De Voortoets verkent of door de ontwikkelingen waarin het plan voorziet mogelijk negatieve gevolgen optreden voor de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied Nieuwkoopse Plassen & De Haeck. De Voortoets bestaat uit verschillende stappen, waarbij de volgende vraag centraal staat: *is er een kans op een significant negatief effect?* Op deze vraag zijn drie antwoorden mogelijk:

1. Er is zeker geen negatief effect. Negatieve gevolgen kunnen worden uitgesloten. Er is geen vergunning op grond van de Wet natuurbescherming nodig. Dit betekent tevens dat verdere toetsing en aanvullende beoordeling niet nodig is;
2. Negatieve gevolgen kunnen weliswaar niet worden uitgesloten, maar leiden zeker niet tot significante aantasting van de instandhoudingsdoelstellingen van de Natura 2000-gebieden. In dit geval dient een 'Verslechteringstoets' te worden uitgevoerd. Hierbij wordt de kans op een effect beoordeeld.
3. Er kunnen negatieve gevolgen verwacht worden die kunnen leiden tot significante aantasting van de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied. In dit geval dient een 'Passende Beoordeling' te worden uitgevoerd. Hierbij wordt in detail de kans op een significant effect beoordeeld.

De gegevens van het literatuuronderzoek en de veldinventarisatie vormen de basis voor de toetsing. Tijdens het veldonderzoek zijn aanwezige habitattypen en -soorten in en rondom het plangebied in beeld gebracht.

5 Voortoets Natura2000

Met behulp van een Voortoets wordt onderzocht of de werkzaamheden (significant) negatieve effecten kunnen hebben op de instandhoudingsdoelstellingen binnen de Natura 2000-gebieden. De Voortoets bestaat uit een beschrijving van het plan, de te verwachten effecten binnen en buiten het Natura 2000-gebied, en een analyse of daarbij (mogelijkerwijs) sprake is van (significante) negatieve effecten.

5.1 Instandhoudingsdoelstellingen

Voor de Natura 2000-gebieden zijn een aantal algemene instandhoudingsdoelen geformuleerd:

- Behoud van de bijdrage van het Natura 2000-gebied aan de biologische diversiteit en aan de gunstige staat van instandhouding van natuurlijke habitats en soorten binnen de Europese Unie.
- Behoud van de bijdrage van het Natura 2000-gebied aan de ecologische samenhang van het Natura 2000-netwerk zowel binnen Nederland als binnen de Europese Unie.
- Behoud en waar nodig herstel van de ruimtelijke samenhang met de omgeving ten behoeve van de duurzame instandhouding van de in Nederland voorkomende natuurlijke habitattypen en soorten.
- Behoud en waar nodig herstel van de natuurlijke kenmerken en van de samenhang van de ecologische structuur en functies van het gehele gebied voor alle habitattypen en soorten waarvoor instandhoudingsdoelstellingen zijn geformuleerd.
- Behoud of herstel van gebied specifieke ecologische vereisten voor de duurzame instandhouding van de habitattypen en soorten waarvoor instandhoudingsdoelstellingen zijn geformuleerd.

Voor alle Natura 2000-gebieden in Nederland zijn naast de algemene instandhoudingsdoelstellingen tevens specifieke instandhoudingsdoelstellingen opgesteld. Het gaat hierbij om gerichte doelstellingen voor

habitattypen of -soorten van de Habitatrictlijn en/of soorten van de Vogelrichtlijn waarvoor het gebied van bijzondere waarde is.

Specifieke instandhoudingsdoelstellingen zijn soort- of habitatgebonden. Per soort en habitatype is een oordeel gegeven over de landelijke staat van instandhouding. Tevens is het belang van het gebied en de daarbij behorende specifieke instandhoudingsdoelstellingen aangegeven. Op grond van de staat van instandhouding en het relatief belang van soorten en habitattypen zijn de belangrijkste verbeteropgaven en doelen op landelijk niveau vastgesteld. Deze landelijke doelen vormen de kaders voor de formulering van instandhoudingsdoelen op gebiedsniveau. Zo is uiteindelijk per Natura 2000-gebied de instandhoudingsdoelstelling wat betreft de oppervlakte en kwaliteit van het gebied weergegeven. De gebiedsdoelen zijn geformuleerd in termen van behoud, verbetering van de kwaliteit en uitbreiding verspreiding.

5.2 Ligging t.o.v. Natura 2000-gebieden

Bij de beoordeling van de mogelijke effecten van de werkzaamheden speelt de ligging van het project ten opzichte van wettelijke beschermde Natura 2000-gebieden een grote rol. Voor voorliggend project ligt het Natura 2000-gebied Nieuwkoopse Plassen & De Haack direct noordelijk van het plangebied, over de volledige breedte van het gebied waar ingrepen zijn voorgenomen.

Er zijn mogelijk negatieve effecten te verwachten van de werkzaamheden of externe werking op de aangegeven habitattypen en -soorten en de instandhoudingsdoelstellingen. Een Voortoets voor de werkzaamheden is noodzakelijk.

5.3 Nieuwkoopse Plassen & De Haeck

De Nieuwkoopse Plassen & De Haeck zijn restanten van het voormalige Hollandse kustvlakteveen. De is een laagveenverlandingsgebied waarin, naast veenplassen met bijzondere watervegetaties, een grote oppervlakte overgangsvveen en moerasheide is gevormd. Het is tevens het meest westelijk gelegen verlandingsgebied waarin nog lokaal goed ontwikkelde vegetaties van basenrijk overgangsvveen te vinden zijn. het vormt een belangrijk broedgebied voor diverse broedvogels van rietmoerassen en is ook van enig belang als broedgebied voor enkele andere moeras- en watervogels.

5.4 Habitattypen en -soorten

De aangewezen habitattypen en -soorten voor de Nieuwkoopse Plassen & De Haeck zijn weergegeven in de onderstaande tabel 5.1. Het gebied is aangewezen voor acht habitattypen, negen habitatoorten, zeven broedvogel-soorten en drie niet broedvogelsoorten. Bij de aangewezen habitattypen en -soorten zijn de instandhoudingsdoelstellingen weergegeven. In de eerste kolom achter de habitattypen en -soorten is de landelijke staat van instandhouding weergegeven, vervolgens de doelstelling voor de oppervlakte en/of kwaliteit en de doelstelling voor het leefgebied en/of omvang van de populatie.

5.5 Effectbeoordeling

Niet alleen ingrepen in een Natura 2000-gebied kunnen invloed hebben op instandhoudingsdoelen, ook activiteiten buiten het gebied kunnen de natuurwaarden in een gebied beïnvloeden. Dit wordt "externe werking" genoemd. Er bestaat geen ruimtelijke grens voor externe werking: bepalend zijn de effecten op de

instandhoudingsdoelstellingen van de soorten en habitattypen in het Natura 2000-gebied, ongeacht de afstand tot het beschermde gebied. De mogelijke schadelijke factoren op instandhoudingsdoelen van een Natura 2000-gebied zijn inzichtelijk gemaakt met behulp van de effectenindicator (Ministerie van EZ, 2013). De effectindicator geeft informatie over de gevoeligheid van soorten en habitattypen voor de meest voorkomende storende factoren.

In tabel 5.2 is de effectenindicator voor het Natura 2000-gebied Nieuwkoopse Plassen & De Haeck weergegeven.

De werkzaamheden kunnen mogelijk leiden tot (significant) negatieve gevolgen voor de instandhoudingsdoelstellingen van de aangewezen habitattypen- en -soorten. De volgende effecten zijn getoetst:

- Verontreiniging;
- Verstoring door geluid;
- Verstoring door licht;
- Verstoring door trillingen;
- Optische verstoring, en;

De overige in de effectenindicator besproken verstoringsfactoren zoals oppervlakteverlies, versnippering, vernatting, verzilting en mechanische verstoring zijn niet getoetst, omdat geen ingrepen plaatsvinden die tot dergelijke verstoring kunnen leiden. De werkzaamheden vinden geheel buiten de begrenzing van het Natura 2000-gebied plaats, waardoor uitsluitend uitstralende effecten van enkele verstoringsfactoren zijn te verwachten. De te verwachten effecten zullen in onderstaande tekst per soorten besproken worden.

Tabel 5.1 | Habitattypen en -soorten van het Natura 2000-gebied Nieuwkoopse Plassen & De Haeck.

Habitattypen		Landelijke SVI	Doelst. Opp.vl.	Doelst. Kwal.	Doelst. Pop.
H3140	Kranswierwateren	-	>	>	
H3150	Meren met krabbenscheer en fonteinkruiden	-	>	>	
H4010B	Vochtige heiden (laagveengebied)	-	>	>	
H6410	Blauwgraslanden	--	>	>	
H6430A	Ruigten en zomen (moerasspirea)	+	=	=	
H6340B	Ruigten en zomen (harig wilgenroosje)	-	=	=	
H7140A	Overgangs- en trilvenen (trilvenen)	--	>	>	
H7140B	Overgangs- en trilvenen (veenmosrietlanden)	-	>	>	
H7210	*Galigaanmoerassen	-	=	=	
H91D0	*Hoogveenbossen	-	=	=	
Habitatsoorten					
H1016	Zeggekorfslak	--	=	=	=
H1082	Gestreepte waterroofkever	--	>	>	>
H1134	Bittervoorn	-	=	=	=
H1149	Kleine modderkruiper	+	=	=	=
H1163	Rivierdonderpad	-	=	=	=
H1318	Meervleermuis	-	=	=	=
H1340	*Noordse woelmuis	--	=	=	=
H1903	Groenknolorchis	--	=	=	=
H4056	Platte schijfhoren	-	=	=	=
Broedvogels					
A021	Roerdomp	--	>	>	6
A029	Purperreiger	--	=	=	120
A176	Zwartkopmeeuw	+	=	=	9
A197	Zwarte stern	--	>	>	115
A292	Snor	--	=	=	25
A295	Rietzanger	-	=	=	680
Niet-broedvogels					
A027	Grote zilverreiger	+	=	=	60
A041	Kolgans	+	=	=	3000
A050	Smient	+	=	=	3500
A051	Krakeend	+	=	=	90

Landelijke SVI = Landelijke staat van instandhouding: + gunstig; - matig gunstig; -- zeer ongunstig.

Doelstelling voor oppervlakte en kwaliteit: = behoud; = (<) Ontwerp-aanwijzingsbesluit heeft 'ten gunste van' formulering; > uitbreiding.

Doelstelling voor leefgebied en/of omvang populatie: = behoud; > uitbreiding/verbetering.

* voor een naam betekend het prioritaire soort of habitatype. Hiervoor zijn spoedmaatregelen gewenst.

Tabel 5.2 | Storingsfactoren op instandhoudingsdoelen voor het Natura 2000-gebied Nieuwkoopse Plassen & De Haeck volgens de effectindicator van het Ministerie van EZ. Rood = zeer gevoelig; oranje = gevoelig; groen = niet gevoelig; ... = onbekend; X= niet van toepassing. Uitsluitend de voor voorliggend project relevante verstoringfactoren zijn in de tabel opgenomen.

	Verontreiniging stikstofdepositie	Geluid	Licht	Trillingen	Optisch
Kranswierwateren		X	X	X	
Meren met krabbenscheer en fonteinkruiden		X	X	X	
Vochtige heiden (laagveengebied)		X	X	X	
Blauwgraslanden		X	X	X	
Ruigten en zomen		X	X	X	
Overgangs- en trilvenen (trilvenen)		X	X	X	
*Galigaanmoerassen		X	X	X	
*Hoogveenbossen		X	X	X	
*Noordse woelmuis		...	...	...	...
Bittervoorn					
Gestreepte waterroofkever	...	...	...	...	...
Groenknolorchis		X	X	X	X
Kleine modderkruiper					
Meervleermuis					
Platte schijfhoren				...	...
Rivierdonderpad			...	...	...
Zeggekorfslak					
Grote zilverreiger (niet broedend)					
Kolgans (niet broedend)					
Krakeend (niet broedend)					
Purperreiger (broedend)				...	...
Rietzanger (broedend)				...	...
Roerdomp (broedend)				...	...
Smient (broedend)				...	...
Snor (broedend)				...	...
Zwarte stern (broedend)				...	...
Zwartkopmeeuw (broedend)				...	...

5.5.1 Habitattypen

Er zijn acht habitattypen aangewezen voor het Natura 2000-gebied Nieuwkoopse Plassen & De Haeck (tabel 5.1). Deze worden hieronder besproken.

Alle aangewezen habitattypen zijn gevoelig voor stikstofdepositie, vier aangewezen habitattypen zijn hiervoor zelfs zeer gevoelig. De staat van instandhouding is steeds matig gunstig tot zeer ongunstig, met uitzondering van ruigten en zomen (H6430 A en B), waarvan de staat van instandhouding gunstig is (tabel 5.1). Voor zowel de oppervlakte en de kwaliteit geldt een behoudsdoelstelling of verbeterings- of uitbreidingsdoelstelling.

Voorkomen

Vrijwel alle habitattypen zijn teruggedrongen tot het centrale deel van het Natura 2000-gebied. De aangewezen habitattypen komen in de randzones van het gebied niet (meer) voor.

Effecten

Alle aangewezen habitattypen zijn in bepaalde mate gevoelig voor verontreiniging door stikstofdepositie. Kranswierwateren, vochtige heiden, blauwgrasland en overgangs- en trilvenen zijn hiervoor zeer gevoelig, de overige habitats gevoelig. Daarnaast zijn alle aangewezen habitats gevoelig voor optische verstoring.

Verontreiniging

Hoewel stikstofgevoelige habitats niet in de directe omgeving van het plangebied voorkomen, zijn uitstralende effecten gedurende de uitvoeringsfase niet geheel uit te sluiten. Stikstof verplaatst zich door de lucht en kan ook op grotere afstand van de werkzaamheden effecten hebben.

Momenteel is er veel onduidelijkheid rond de stikstofproblematiek. Aanbevolen wordt om een stikstofberekening uit te voeren. Indien hieruit naar voren komt dat de drempelwaarde wordt overschreden, dienen uitspraken van de overheid omtrent te ondernemen maatregelen te worden afgewacht. Wordt de drempelwaarde niet overschreden, dan kunnen de ontwikkelingen ongehinderd doorgang vinden. Projecten waarbij een overschrijding van de drempelwaarde optreedt, liggen momenteel stil, tot hierover vanuit de overheid duidelijkheid wordt verschaft.

Evenwel is het verstandig reeds een stikstofberekening in AERIUS uit te voeren, om inzicht te krijgen in het optreden van een overschrijding van de drempelwaarde. Gezien de tijdelijke aard van de ingrepen en het feit dat in de gebruiksfase de oorspronkelijke situatie terugkomt, is de verwachting dat geen grote overschrijding van de drempelwaarde zal optreden.

Optische verstoring

Voor alle aangewezen habitats geldt dat zij gevoelig zijn voor optische verstoring. Optische verstoring op de aangewezen habitats is echter niet te verwachten, daar deze veraf zijn gelegen van de voorgenomen werkzaamheden.

Conclusie

- Negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen voor de aangewezen habitattypen zijn niet geheel uitgesloten voor wat betreft de gevolgen van de tijdelijke toename van de stikstofdepositie. Een uit te voeren AERIUS-berekening zal hierin duidelijkheid geven, het is evenwel onduidelijk welke gevolgen een eventuele overschrijding van de drempelwaarde met zich meebrengt.
- Optische verstoring leidt in voorliggend gebied niet tot verstoring op aangewezen habitattypen.

5.5.2 Habitatsoorten

Er zijn negen habitatsoorten aangewezen voor het Natura 2000-gebied Nieuwkoopse Plassen & De Haeck (tabel 5.1). Deze worden hieronder per soort besproken, met uitzondering van de gestreepte waterroofkever en Noordse woelmuis. Voor de gestreepte waterroofkever is het onbekend welke effecten de verschillende verstoringsfactoren op het voorkomen hebben. De Noordse woelmuis is niet gevoelig voor de relevante verstoringsfactoren en hoeft hierdoor niet te worden behandeld.

Bittervoorn (H1134)

De bittervoorn is een aangewezen habitatsoort voor het Natura 2000-gebied. De landelijke staat van instandhouding van de bittervoorn is matig gunstig (tabel 5.1). Voor zowel de oppervlakte en de kwaliteit van leefgebied geldt een behoudsdoelstelling voor deze soort.

Voorkomen

De bittervoorn komt verspreid in het gebied voor, zowel in de grotere als de kleinere wateren. Met name de rijkere begroeide watergangen zijn in trek bij deze soort. In de Meije waar werkzaamheden zullen plaatsvinden, zal het voorkomen zich beperken tot de rijkere begroeide oeverzones, waar de vissen dekking kunnen vinden.

Effecten

De bittervoorn is gevoelig voor verontreiniging door stikstofdepositie, geluidsverstoring, lichtverstoring, trilling en optische verstoring.

Verontreiniging

Verontreiniging door stikstofdepositie kan leiden tot verrijking van watergangen en dichtgroeien met bijvoorbeeld kroos. Hierdoor worden watergangen als leefgebied voor de bittervoorn ongeschikt.

Momenteel is er veel onduidelijkheid rond de stikstofproblematiek. Aanbevolen wordt om een stikstofberekening uit te voeren. Indien hieruit naar voren komt dat de drempelwaarde wordt overschreden, dienen uitspraken van de overheid omtrent te ondernemen maatregelen te worden afgewacht. Wordt de drempelwaarde niet overschreden, dan kunnen de ontwikkelingen ongehinderd doorgang vinden.

Verstoring (geluid, licht, trilling en optisch)

Gezien het minimale karakter van de ingreep ten opzichte van het grote oppervlak beschikbaar leefgebied, is geenszins een significant negatief effect op de bittervoorn te verwachten. De aanwezige exemplaren worden ten hoogste tijdelijk verstoord en kunnen in dergelijke gevallen in de directe omgeving ten allen tijde een veilig heenkomen vinden. Na afronding van de werkzaamheden komt het oorspronkelijk leefgebied van de bittervoorn weer beschikbaar.

Conclusie

- Negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen voor de bittervoorn zijn niet geheel uitgesloten. Verontreiniging door stikstofdepositie kan optreden, een AERIUS-berekening zal hierin duidelijkheid moeten verschaffen.

Groenknolorchis (H1903)

De groenknolorchis is een aangewezen habitatsoort voor het Natura 2000-gebied. De landelijke staat van instandhouding van de groenknolorchis is zeer ongunstig (tabel 5.1). Voor zowel de oppervlakte en de kwaliteit van leefgebied geldt een behoudsdoelstelling voor deze soort.

Voorkomen

De groenknolorchis komt uitsluitend voor in het centrale deel van het Natura 2000-gebied, waar slootkanalen door deze soort worden geprefereerd als habitat. Het overig oppervlak is veelal teveel verzuurd. In de directe omgeving van de Meije waar de werkzaamheden zullen plaatsvinden is de soort niet te verwachten.

Effecten

De groenknolorchis is gevoelig voor verontreiniging door stikstofdepositie. Voor de overige verstoringfactoren geldt dat deze niet relevant zijn voor de groenknolorchis.

Verontreiniging

Verontreiniging door stikstofdepositie kan leiden tot verrijking van de bodem en verruiging van de vegetatie. Hierdoor kan de groenknolorchis worden verdrongen.

Momenteel is er veel onduidelijkheid rond de stikstofproblematiek. Aanbevolen wordt om een stikstofberekening uit te voeren. Indien hieruit naar voren komt

dat de drempelwaarde wordt overschreden, dienen uitspraken van de overheid omtrent te ondernemen maatregelen te worden afgewacht. Wordt de drempelwaarde niet overschreden, dan kunnen de ontwikkelingen ongehinderd doorgang vinden.

Conclusie

- Negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen voor de groenknolorchis zijn niet geheel uitgesloten. Verontreiniging door stikstofdepositie kan optreden, een AERIUS-berekening zal hierin duidelijkheid moeten verschaffen. Van de overige verstoringfactoren zijn geen significant negatieve effecten te verwachten.

Kleine modderkruiper (H1149)

De kleine modderkruiper is een aangewezen habitatsoort voor het Natura 2000-gebied. De landelijke staat van instandhouding van de kleine modderkruiper is gunstig (tabel 5.1). Voor zowel de oppervlakte en de kwaliteit van leefgebied geldt een behoudsdoelstelling voor deze soort.

Voorkomen

De kleine modderkruiper komt verspreid in het gebied voor, zowel in de grotere als de kleinere wateren. Met name de wateren met een wat steviger bodem zijn bij de kleine modderkruiper in trek. Begroeiing is hierbij minder belangrijk. In de Meije waar werkzaamheden zullen plaatsvinden, vindt de kleine modderkruiper veel potentieel geschikt leefgebied.

Effecten

De kleine modderkruiper is gevoelig voor verontreiniging door stikstofdepositie, geluidsverstoring, lichtverstoring, trilling en optische verstoring.

Verontreiniging

Verontreiniging door stikstofdepositie kan leiden tot verrijking van watergangen en dichtgroei met bijvoorbeeld kroos. Hierdoor worden watergangen als leefgebied voor de kleine modderkruiper ongeschikt.

Momenteel is er veel onduidelijkheid rond de stikstofproblematiek. Aanbevolen wordt om een stikstofberekening uit te voeren. Indien hieruit naar voren komt dat de drempelwaarde wordt overschreden, dienen uitspraken van de overheid omtrent te ondernemen

maatregelen te worden afgewacht. Wordt de drempelwaarde niet overschreden, dan kunnen de ontwikkelingen ongehinderd doorgang vinden.

Verstoring (geluid, licht, trilling en optisch)

Gezien het minimale karakter van de ingreep ten opzichte van het grote oppervlak beschikbaar leefgebied, is geenszins een significant negatief effect op de kleine modderkruiper te verwachten. De aanwezige exemplaren worden ten hoogste tijdelijk verstoord en kunnen in dergelijke gevallen in de directe omgeving ten allen tijde een veilig heenkomen vinden. Na afronding van de werkzaamheden komt het oorspronkelijk leefgebied van de kleine modderkruiper weer beschikbaar.

Conclusie

- Negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen voor de kleine modderkruiper zijn niet geheel uitgesloten. Verontreiniging door stikstofdepositie kan optreden, een AERIUS-berekening zal hierin duidelijkheid moeten verschaffen. Van de overige verstoringfactoren zijn geen significant negatieve effecten te verwachten.

Meervleermuis (H1318)

De meervleermuis is een aangewezen habitatsoort voor het Natura 2000-gebied. De landelijke staat van instandhouding van de meervleermuis is matig gunstig (tabel 5.1). Voor zowel de oppervlakte en de kwaliteit van leefgebied geldt een behoudsdoelstelling voor deze soort.

Voorkomen

De meervleermuis komt verspreid in het gebied voor, boven de grotere wateren in het gebied. De grotere plassen en kanalen worden door de meervleermuis benut als foerageergebied en vliegroute. De Meije kan als vliegroute fungeren voor de meervleermuis.

Effecten

De meervleermuis is gevoelig voor geluidsverstoring, lichtverstoring, verstoring door trilling en optische verstoring.

Geluidsverstoring, lichtverstoring, verstoring door trilling en optische verstoring

Vleermuizen zijn in de nachtelijke uren actief. De werkzaamheden in het plangebied zullen overdag

worden uitgevoerd. Nachtelijke verlichting is niet aan de orde. Zodoende worden negatieve effecten door alle voor de meervleermuis relevante verstoringfactoren uitgesloten.

Conclusie

- Negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen voor de meervleermuis zijn uitgesloten. Omdat de werkzaamheden overdag plaatsvinden en geen activiteiten in de nacht plaatsvinden treden negatieve effecten op de meervleermuis niet op.

Platte schijfhoren (H4056)

De platte schijfhoren is een aangewezen habitatsoort voor het Natura 2000-gebied. De landelijke staat van instandhouding van de platte schijfhoren is matig gunstig (tabel 5.1). Voor zowel de oppervlakte en de kwaliteit van leefgebied geldt een behoudsdoelstelling voor deze soort.

Voorkomen

De platte schijfhoren komt uitsluitend in de kleine, rijkbegroeide wateren met en zeer goede waterkwaliteit voor. In de Meije waar werkzaamheden zullen plaatsvinden, is het voorkomen van de platte schijfhoren op basis van deze habitatvoorkeur uitgesloten.

Effecten

De platte schijfhoren is gevoelig voor verontreiniging door stikstofdepositie. Voor de overige relevante verstoringfactoren is de platte schijfhoren niet gevoelig, of eventuele effecten op de platte schijfhoren zijn niet bekend.

Verontreiniging

Verontreiniging door stikstofdepositie kan leiden tot verrijking van watergangen en dichtgroeien met bijvoorbeeld kroos. Hierdoor worden watergangen als leefgebied voor de platte schijfhoren ongeschikt.

Momenteel is er veel onduidelijkheid rond de stikstofproblematiek. Aanbevolen wordt om een stikstofberekening uit te voeren. Indien hieruit naar voren komt dat de drempelwaarde wordt overschreden, dienen uitspraken van de overheid omtrent te ondernemen maatregelen te worden afgewacht. Wordt de drempelwaarde niet overschreden, dan kunnen de ontwikkelingen ongehinderd doorgang vinden.

Conclusie

- Negatieve effecten op de instandhoudings-doelstellingen voor de platte schijfhoren zijn niet geheel uitgesloten. Verontreiniging door stikstofdepositie kan optreden, een AERIUS-berekening zal hierin duidelijkheid moeten verschaffen. Van de overige verstoringsfactoren zijn geen significant negatieve effecten te verwachten.

Rivierdonderpad (H1163)

De rivierdonderpad is een aangewezen habitatsoort voor het Natura 2000-gebied. De landelijke staat van instandhouding van de rivierdonderpad is matig gunstig (tabel 5.1). Voor zowel de oppervlakte en de kwaliteit van leefgebied geldt een behoudsdoelstelling voor deze soort.

Voorkomen

De rivierdonderpad komt uitsluitend in de grotere plassen in het gebied voor. Met name oeverzones met een stenige inrichting worden door de rivierdonderpad geprefereerd. In de Meije waar werkzaamheden zullen plaatsvinden, vindt de rivierdonderpad geen potentieel geschikt leefgebied.

Effecten

De rivierdonderpad is gevoelig voor geluidsverstoring en verstoring door trilling.

Geluidsverstoring en verstoring door trilling

De werkzaamheden vinden op ruime afstand van potentieel leefgebied van de rivierdonderpad plaats. Negatieve effecten van de werkzaamheden door geluid en trilling zijn derhalve uitgesloten.

Conclusie

- Negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen voor de rivierdonderpad zijn uitgesloten. Van de overige verstoringsfactoren zijn geen significant negatieve effecten te verwachten.

Zeggekorfslak (H1016)

De zeggekorfslak is een aangewezen habitatsoort voor het Natura 2000-gebied. De landelijke staat van instandhouding van de zeggekorfslak is zeer ongunstig (tabel 5.1). Voor zowel de oppervlakte en de kwaliteit van leefgebied geldt een behoudsdoelstelling voor deze soort.

Voorkomen

De zeggekorfslak komt verspreid in het gebied voor, in moerassig gebied, broekbossen en oeverzones met een begroeiing van moeraszegge (*Carex acutiformis*). In gebieden waar moeraszegge ontbreekt, ontbreekt ook de zeggekorfslak. Langs de Meije waar werkzaamheden zullen plaatsvinden, vindt de zeggekorfslak geen potentieel geschikt leefgebied.

Effecten

De zeggekorfslak is gevoelig voor verontreiniging door stikstofdepositie en verstoring door trilling.

Verontreiniging

Verontreiniging door stikstofdepositie kan leiden tot verrijking van watergangen en dichtgroeien met bijvoorbeeld kroos. Hierdoor worden watergangen als leefgebied voor de kleine modderkruiper ongeschikt.

Momenteel is er veel onduidelijkheid rond de stikstofproblematiek. Aanbevolen wordt om een stikstofberekening uit te voeren. Indien hieruit naar voren komt dat de drempelwaarde wordt overschreden, dienen uitspraken van de overheid omtrent te ondernemen maatregelen te worden afgewacht. Wordt de drempelwaarde niet overschreden, dan kunnen de ontwikkelingen ongehinderd doorgang vinden.

Verstoring (geluid, licht, trilling en optisch)

Gezien het minimale karakter van de ingreep ten opzichte van het grote oppervlak beschikbaar leefgebied, is geenszins een significant negatief effect op de kleine modderkruiper te verwachten. De aanwezige exemplaren worden ten hoogste tijdelijk verstoord en kunnen in dergelijke gevallen in de directe omgeving ten allen tijde een veilig heenkomen vinden. Na afronding van de werkzaamheden komt het oorspronkelijk leefgebied van de kleine modderkruiper weer beschikbaar.

Conclusie

- Negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen voor de kleine modderkruiper zijn niet geheel uitgesloten. Verontreiniging door stikstofdepositie kan optreden, een berekening zal hierin duidelijkheid moeten verschaffen. Van de overige verstoringsfactoren zijn geen significant negatieve effecten te verwachten.

5.5.3 Broedvogels

Er zijn zes broedvogels aangewezen voor het Natura 2000-gebied Nieuwkoopse Plassen & De Haeck (tabel 5.1). Deze worden hieronder besproken.

Voorkomen

Het voorkomen van de aangewezen broedvogels is beperkt tot grotere rietlanden, bosschages en met riet begroeide oevers van de wat grotere plassen. In de nabijheid van de werkzaamheden is dergelijk habitat niet aanwezig, waardoor het voorkomen van alle aangewezen broedvogels is uitgesloten.

Effecten

De aangewezen broedvogels zijn (ten dele) gevoelig voor verontreiniging door stikstofdepositie, geluidsverstoring, lichtverstoring en optische verstoring. De effecten van verstoring door trilling zijn voor enkele soorten onbekend.

Verontreiniging

Verontreiniging door stikstofdepositie kan leiden tot verrijking van het leefgebied en verzuuring van het habitat. Hierdoor wordt het leefgebied voor met name in het riet broedende vogels ongeschikt.

Momenteel is er veel onduidelijkheid rond de stikstofproblematiek. Aanbevolen wordt om een stikstofberekening uit te voeren. Indien hieruit naar voren komt dat de drempelwaarde wordt overschreden, dienen uitspraken van de overheid omtrent te ondernemen maatregelen te worden afgewacht. Wordt de drempelwaarde niet overschreden, dan kunnen de ontwikkelingen ongehinderd doorgang vinden.

Verstoring (geluid, licht, en optisch)

Gezien de afstand van de werkzaamheden tot het leefgebied van de aangewezen soorten broedvogels, is geenszins een significant negatief effect op de aangewezen soorten te verwachten. Zichtlijnen tussen de werkzaamheden en het potentieel geschikt leefgebied van de aangewezen broedvogelsoorten worden steeds door opgaande structuren onderbroken. Ook effecten door geluidsverstoring zijn vanwege deze afstand uit te sluiten. Lichtverstoring zal niet optreden, omdat nachtelijke verlichting niet wordt toegepast.

Conclusie

- Negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen voor de aangewezen broedvogelsoorten zijn niet geheel uitgesloten. Verontreiniging door stikstofdepositie kan optreden, een berekening zal hierin duidelijkheid moeten verschaffen. Van de overige verstoringsfactoren zijn geen significant negatieve effecten te verwachten.

5.5.4 Niet-broedvogels

Er zijn vier niet-broedvogels aangewezen voor het Natura 2000-gebied Nieuwkoopse Plassen & De Haeck (tabel 5.1). De landelijke staat van instandhouding van alle aangewezen soorten is positief (tabel 5.1). Voor zowel de oppervlakte en de kwaliteit van leefgebied geldt een behoudsdoelstelling voor deze soort en de populatie.

Voorkomen

De aangewezen soorten gebruiken de graslanden en oeverzones van sloten en plassen in het gebied om te foerageren. De soorten kunnen dan ook wijd verbreid in het Natura 2000-gebied opduiken, ook in de nabijheid van de Meije, waar werkzaamheden zijn voorgenomen.

Effecten

De aangewezen soorten zijn allemaal uitsluitend gevoelig voor verstoring door geluid. De grote zilverreiger is ook gevoelig voor lichtverstoring. Omdat geen nachtelijke verlichting in het kader van de werkzaamheden worden voorzien, is deze verstoringsfactor niet aan de orde.

Geluidsverstoring

Gedurende de werkzaamheden kunnen aanwezige niet-broedvogels worden blootgesteld aan geluidsverstoring. Evenwel vinden steeds werkzaamheden plaats op een zeer beperkt oppervlak en is de verstoring door geluid derhalve minimaal. Aanwezige niet-broedvogels hebben een zeer groot oppervlak potentieel leefgebied beschikbaar, waardoor zij ten allen tijde de mogelijkheid hebben uit te wijken naar op dat moment niet verstoord leefgebied. Na afronding van de werkzaamheden is het gehele gebied onveranderd voor deze soorten geschikt als leefgebied, waardoor ook effecten op lange termijn niet aan de orde zijn.

Conclusie

- Negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen voor de aangewezen niet-broedvogels zijn uitgesloten.

5.6 Cumulatie

Cumulatie van op zichzelf geringe negatieve effecten door meerdere ingrepen in en rond hetzelfde gebied kan leiden tot een versterking van deze effecten. Dit

kan het geval zijn indien er meerdere ruimtelijke ontwikkelingen zijn, waardoor er bijvoorbeeld sprake is van een extra toename in beperking van geschiktheid van het leefgebied.

In de omgeving van het Natura 2000-gebied Nieuwkoopse Plassen & De Haeck zijn in ons niet bekend. Er is dan ook geen sprake van cumulatieve effecten.

6 Beantwoording onderzoeksvragen

- *Zijn er (negatieve) effecten op plaatselijk aangewezen habitatsoorten en -typen te verwachten?*

Mogelijk, negatieve effecten van de tijdelijke toename van stikstofdepositie is niet geheel uit te sluiten. Negatieve effecten van de overige verstoringsfactoren zijn wel uitgesloten, vanwege de afstand van het gebied tot voor aangewezen soorten en habitats geschikt leefgebied.

- *Ondervinden de aangewezen instandhoudingsdoelen van het Natura 2000-gebied Nieuwkoopse Plassen & De Haeck negatieve effecten van de ontwikkelingen?*

Mogelijk, negatieve effecten van een toename van de stikstofbelasting zijn niet geheel uitgesloten.

- *Is het noodzakelijk een Verslechteringsstoets of Passende Beoordeling op te stellen voor het project?*

Ja, teneinde te bepalen of negatieve effecten door de tijdelijke toename van de stikstofbelasting zijn te verwachten, is de uitvoering van een stikstofberekening in AERIUS noodzakelijk. Voor de overige verstoringsfactoren wordt een dergelijke toetsing niet noodzakelijk geacht.

Tabel 5.1. Mogelijke, nader te toetsen effecten

	Oppervlakteverlies	Verontreiniging	Verstoring
Kranswierwateren	Nee	Ja	Nee
Meren met krabbenscheer en fonteinkruiden	Nee	Ja	Nee
Vochtige heiden (laagveengebied)	Nee	Ja	Nee
Blauwgraslanden	Nee	Ja	Nee
Ruigten en zomen	Nee	Ja	Nee
Overgangs- en trilvenen (trilvenen)	Nee	Ja	Nee
*Galigaanmoerassen	Nee	Ja	Nee
*Hoogveenbossen	Nee	Ja	Nee
*Noordse woelmuis	Nee	Nee	Nee
Bittervoorn	Nee	Ja	Nee
Gestreepte waterroofkever	Nee	Onbekend	Nee
Groenknolorchis	Nee	Ja	Nee
Kleine modderkruiper	Nee	Ja	Nee
Meervleermuis	Nee	Nee	Nee
Platte schijfhoren	Nee	Ja	Nee
Rivierdonderpad	Nee	Nee	Nee
Zeggekorfslak	Nee	Ja	Nee
Grote zilverreiger (niet broedend)	Nee	Nee	Nee
Kolgans (niet broedend)	Nee	Nee	Nee
Krakeend (niet broedend)	Nee	Nee	Nee
Purperreiger (broedend)	Nee	Nee	Nee
Rietzanger (broedend)	Nee	Nee	Nee
Roerdomp (broedend)	Nee	Ja	Nee
Smient (broedend)	Nee	Nee	Nee
Snor (broedend)	Nee	Nee	Nee
Zwarte stern (broedend)	Nee	Ja	Nee
Zwartkopmeeuw (broedend)	Nee	Nee	Nee

7 Bronnen

7.1 Literatuur

Bos, F., M. Bosveld, D. Groenendijk, C. van Swaay, I. Wynhoff, De Vlinderstichting, 2006. De dagvlinders van Nederland, verspreiding en bescherming (Lepidoptera: Hesperioidea, Papilionoidea). – Nederlandse Fauna 7. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey – Nederland, Leiden.

Broekhuizen, S., K. Spoelstra, J.B.M. Thissen, K.J. Canters & J.C. Buys (redactie), 2016. Atlas van de Nederlandse zoogdieren. – Natuur van Nederland 12. Naturalis Biodiversity Center & Eis Kenniscentrum Insecten en andere ongewervelden, Leiden.

Creemers, R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (RAVON) (redactie) 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland. – Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey – Nederland, Leiden.

Dietz, C., O. von Helversen & D. Nill, 2011. Vleermuisen Alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika. Vertaling en bewerking PHC Lina. De Fontein/Tirion Uitgevers BV, Utrecht.

Kleukers, R.M.J.C., E.J. van Nieukerken, B. Odé, L.P.M. Willemse & W.K.R.E. van Wingerden, 1997. De sprinkhanen en krekels van Nederland (Orthoptera). - Nederlandse Fauna 4. Nationaal Natuurhistorisch

Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey – Nederland, Leiden.

Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie, 2002. De Nederlandse libellen (Odonata). - Nederlandse Fauna 4. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey – Nederland, Leiden.

Netwerk Groene Bureaus, 2017. Vleermuisprotocol 2017

Netwerk Groene Bureaus, 2017. Soortinventarisatieprotocollen in het kader van de Wet natuurbescherming (versie juli 2017)

SOVON Vogelonderzoek Nederland, 2002. Atlas van de Nederlandse Broedvogels 1998-2000. – Nederlandse Fauna 5. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey – Nederland, Leiden.

7.2 Websites

Ministerie van EZ, 2013. Gebiedendatabase en Effectenindicator Natura 2000 via www.synbiosys.alterra.nl/natura2000

Verspreidingsatlas planten
Via www.verspreidingsatlas.nl/planten

Nationale Databank Flora en Fauna
Via www.ndff-ecogrid.nl/

